

TOVERITAR

suomalainen työväenlehti
 suomenkielinen, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka
 kuuluu The Western Workmen's Pub. Co:n
 kustantamaan.
TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
 1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 50c
 CANADAAN
 1 vuosikerta \$1.25 puoli vuotta 75c
SUOMEEN
 1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 80c
TOVERITAR
 BOX 99 ASTORIA, ORE.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in
 America, Published every Tuesday by The
 Western Workmen's Publishing Co.
 Advertising rates 50c per inch per insertion.
 Huomautus sijaitsee 10:n ja Duane ka-
 tujen kulmassa. Puhelin 365.
 Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalla kerran.
 Vainailmoituksista \$1.00 ensimmäiseltä tuu-
 mailta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta linjalta.

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
 One year \$1.00, 6 months 60c
IN CANADA:
 One year \$1.25, 6 months 75c
IN FOREIGN COUNTRIES:
 One year \$1.50, 6 months 80c

Entered as second-class matter July 14th,
 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon,
 under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS:

Selma Jokela-McCone

1669 E. 16th St., Portland, Ore.

Toverittaren tilaajaluettelo näyttää
 seuraavaa:
 Uusia 93
 Uudistuksia 39
 Katkenneet 133

LASTEN JOULU 1917

K i e l e n kääntäjäsihteerimme
 Henry Askeli on jo lähettänyt
 kertomuksen ensi Lasten Jouluun.
 Hän lähetti avustuksensa
 Lasten Jouluun ennenkuin ku-
 kaan muu ja varmaankin hänellä
 on työtä ja kiirettä jos kellään.
 Siispä rohkeuden nyt aivan ju-
 kisesti tässä pyytää, että toiset-
 kin, joilla on työtä ja kiirettä,
 jossain välissä pöytänsä tai kir-
 jotuskoneella naputtelisivat pie-
 nen pörkin lapsille. Ei se tar-
 vitse eikä saakaan olla pitkä.
 Kukas lähettää avustuksensa
 nyt ensimmäisenä?
 — Lasten Jouluun toimitus.

**KAHVI-
 JUTTUJA**

KOTIMAA JA ISÄNMÄÄ.

Toverittaren lehtenäastossa oli jol-
 tain aikoa sitten kysymyksiä lap-
 sille: Mikä on kotimaa? Mikä on
 isänmaa? y. m. Mielestäni ei näihin
 ongelmiin kiitynyt ennen kuin sit-
 ten vasta kun toimitus ne luposi
 vastata ihon että agitaattorinpuolesta
 tapaan, julistamalla ettei työllisillä
 ole mitään kotimaata, eikä mitään
 isänmaata. Tuollainen ratkaisu on
 kyllä meille hyvin tuttu. Sen olem-
 me kuulleet jokaisessa karupuheessa
 ja olemme totuneet sen ottamaan
 fardentä. Mutta kun se tehdään
 lasten osastossa tahi lapsia opettamis-
 sissä tahansa, niin se sittenkin tun-
 tetu luonnottomalta ja vastenmieli-
 seiltä.
 Kun agitaattori puhan kuleksiville
 siirtolaisille, joilla todellakaan
 on mitään kotia eikä kotimaata mis-
 sään, niin se tuntuu niin luonnolli-
 selta, että heidän vihaansa nykyistä
 järjestelmää kohtaan ja heidän in-
 toansa sen kumoamiseksi koitetaan
 kohottaa vetoa tahi juuri tähän ko-
 ditomunteen, johon kapitalistinen
 järjestelmä on heidät heittänyt. Sa-
 moin on hyvä käyttää tätä lauseita
 taistellessa sitä vastaan, että porva-
 ri isänmaallisuuden nimessä houkut-
 televat ja pakottavat työllisiä tais-
 telemaan toisissa maissa asuvia työ-
 listovereitansa vastaan. On hyvä
 huomauttaa silloin että kapitalisti-
 luokka on jo anastanut halunsa

**LUOKKATAISTELU-
 ALUEELTA**

CHERRY, MINN.

Tätä paikkakunnalta ei ole vielä
 ennen näkynyt kirjoitusta Toverit-
 ren palstoilla, vaikka tämä lehti elä-
 lyttävänä, parhaana ystävänä ja neu-
 vonantajana jo saapuukin joitainkin
 paikkakuntamme naisten kotiin. Tä-
 nä hermostoa pyristyttävänä sota-
 pakkokauhun aikanakin, on ainakin
 tämän kirjoittajalle TOVERITAR
 tuonut lohtua, luonut toivoa, että uu-
 si päivä vielä kerran kaikki muut-
 taan voi. Rohkeaan ja entistä innok-
 kimpina vaan kaikki toimintaan,
 rahovaltajärjestelmän kukistamiseksi.
 Nyt luulisi jo heräävän kirkon hel-
 moissa lähin asti nukkuneidenkin.
 Sillä pakollinen sotapalvelus, temp-
 paus tuohon hirvittävästi veritekkii-
 jolla kapitalistinen valta luokka nyt
 kautta maailman veren janoaan tydy-
 dyttää. Luulisi jo jokaisen työllisen
 miehen ja naisen, olevan syytä aja-
 tella, että pois, pois pikku riidat ja
 jokainen sotamies, työllinen, lapsi-
 kin huutamaan: alas sotat alas ve-
 remme juolat, sotien julistajat! Pois
 lastemme kouluista vieraitten kans-
 sallisuuskien sortamisopit ja isän-
 maalliset korkeavisuut! Paljon, pal-
 jon voisi sorretta kansa, kun he voi-
 mansa tuntevat ja sen yhteen liit-
 täisivät. Tämän paikkakunnan re-
 gistraattorit ovat kohta kaikki
 saaneet käskyn saapua syyntä ja ne,
 jotka jo ovat syntyneet kelvollisiksi
 sodan jumalille, ovat syiden peruste-
 lella pyytäneet vapautusta. Saa nyt
 sitten nähdä kuinka monelle armon
 aikaa vielä suodaan ja haukkuko-
 han nekin koirat sitten isänmaalle
 oravia, jotka väkisin metsään vie-
 dään?
 Viime lauantaina, 11 p. elok., oli
 maaston hailla lasten ohjelmailla-
 mat. Ne onnistuivat tavallisen hy-
 vin, joskaan ei ohjelman esittäjällä
 ollut kyllin rohkeutta ymmärrettä-
 västi tuoda julki sosialistisen lasten
 kasvatusopin välttämättömyyttä ja
 tärkeyttä. Näytöksäpöytä: ”Oikea-
 keulla tulla” ei myöskään päätös
 vielä muistaneet kyllin hyvästi pu-
 hevuorojaan. Tulot mainituista ilta-
 mista oli 23 dollaria.
 Ompeluseura täällä toimii myöskin

Kerta kuukaudessa pidetään kokouk-
 sia. Tulot kokouksista ja illoista,
 joita tähän asti on toimitettu, käytet-
 tään pääasiassa haalin velan maksa-
 miseen.
 Toivoisin, että laeten annettaisiin
 joskus toimia iltoita sen hyväksi,
 että ensi kesänä voitaisiin palkata
 koulunopettaja, tai ainakin ihanneli-
 to olisi perustettava.
 Parhain tervehdykseni kaikille pie-
 nille ja suurille Toverittaren ystä-
 ville ja lukijoille.
 H. K.

PORTLAND, ORE.

Protetikokous kapitalistien laitto-
 muutta vastaan oli Arion hailla
 sunnuntai-iltona 19 p. t. k. Frank
 Litten murhan johdosta. Ensimmäi-
 senä puhujana oli sos. puolueen val-
 tiolishteeri Victor J. McCone. Suo-
 rin sanoin hän ankarasti arvosteli
 niitä hallitsevan luokan laittomuuk-
 sia, niinhän se aina turvaantuu kun
 eivät n. k. ”lailliset keinot” enää
 tepsä työväenluokan kahleissa pitä-
 miseksi. Mutta eivät enää autta
 hallitsevan luokan laittomat keinot
 enemmän kuin laillisekkaan, sillä
 työväenluokka on jo oppinut yhteen-
 liittymisen tärkeyden. Sitä osoittaa
 A. F. of L:n joukkojen herääminen ja
 vanhoillisen johdon antamien neu-
 vojen hylkääminen, kaikkien talou-
 dellisten järjestöjen nopea kasvami-
 nen ja keskinäisten riitaisuuskien
 unohtaminen, farmarien järjestymä-
 nen etelässä, sosialistipuolueen kas-
 vaminen ja äskön perustetun kans-
 annuuston nopea nousu. Kaikki
 nämä voimat toimivat hallitsevan
 luokan voimia vastaan. Puhuja ei
 sanonut uskovansa niitä juttuja mitä
 kapitalistilehdet I. W. W. liitosta ker-
 tovat, sillä hänellä itsellään on per-
 sonakohtaisia kokemuksia siitä miten
 prosifitit kapitalististen sanoma-
 lehtien ”radikaaliset” toimittajat voi-
 vat valehdella ja juuri ne sama to-
 mittajat ne ovat, jotka I. W. W. lii-
 tosta näitä raskasia juttuja kertovat.
 Seuraava puhuja oli I. W. W. liiton
 jäsen lääkäri Mary Egan. Hän ker-
 toi kukaan y. 1912 tämän muun teh-
 tallain liitto suunnittele itsellensä
 toiminta ohjelman, jonka kautta se
 alkoo musertaa kaikki työväen talou-
 delliset järjestöt, sosialistipuolueen ja
 naisten äänioikeusliiton. Jota ohjel-
 maan ovat kapitalistit kautta maan
 sittemmin tarkoittaneet seuranneet. Oh-
 jelman kinnuu väärin syytösten no-
 jella vangitsemiset, käytännölliset jne.

Mutta työväenjärjestö ei niin vaan
 tapeta. Tappaa ja vangita voidaan
 yksittäisesti, vaan ei olette ja hikkeli-
 tä. Puhuja sanoi, että kapitalisteilla
 on ”kuoleman lista” johon on merkit-
 ty niiden työväentoimihenkilöiden ni-
 met, jotka he aikovat ottaa hengiltä,
 tavalla tai toisella. Toivoi oman ni-
 mensä olevan tuolla kuoleman lis-
 talla, sillä hän aikoo kuolla tapellen
 ja potkien. Hän sanoi, ettei työllis-
 iä ja työväenliikkeitä voida poistaa
 tappamalla, sillä työlliset sentään
 vielä kykenevät nittämään ja lisää-
 tymään, vaan toisin on fyysisesti
 rappeutuneiden aristokraattien laita.
 Pyysi pojilta anteeksi rumaa puhel-
 taan ja huonoa käytöstään, sanoen
 oppineensa sen yläluokkalaisilta, joi-
 den lääkärinä hän on ollut. Hän
 luki otteita tehtailijan liiton vuotuis-
 tista julkaisuista ja myös näytti
 useita karttoja kapitalistilehdistä,
 kuinka muka I. W. W. liiton Setä
 Samuli nujertaa, ja sanoi, että an-
 taapas sen uutertaa, niin metsät
 jäävät kaatamatta, viija korjaamatta,
 laivat rakentamatta jne. Sanoi, että
 I. W. W. liiton pojat tullaan vapaut-
 tamaan vankiloista.

Seuraava puhuja oli C. B. Ellis,
 joka on äskettäin kierrellyt ympäri
 pohjoisilmaan lakkoalueen puhuma-
 sa ja samalla tarkastamassa I. W.
 W. liiton osastojen tilikirjat. Hän
 kertoi lakon onnistumisesta kaikkii-
 alla. Lakon rikkeitä ei ole. Muu-
 tamien myllyihin on hankittu valtion
 köyhäin farmilta vanhuksia, mutta
 hekin yhtyivät lakkoon. Hän alkoi
 puheensa Marxin lauseella, siitä kun-
 ka taloudellisten etujen koskettami-
 nen se on joka syvimmin koskee.
 Hän sanoi kuinka työlliset taistele-
 vat elinmahdollisuuksien puolesta oi-
 keutettua taistelua. Kumosi niitä
 kapitalistilehtien väitteitä, että muka
 i. w. w. läiset polttavat viijaa ja
 metsiä ja tuhovat omaisuutta. Hän
 todisti, että tänä vuonna metsävar-
 ttojen lausuntojen mukaan on ollut
 vähemmän metsä paloja kuin monena
 edellisellä vuotena ja että metsäval-
 keat ovat metsästyksen aikaan saa-
 mia. Kuivuuden tuottama tuho voi-
 jalle pannaan i. w. w. läisten syyksi.
 Kapitalistien kätyrit ovat itä-Orego-
 niassa tehneet likitöitä saadakseen
 farmarien kiukun kohdistetuksi i. w.
 w. läisiä vastaan. Sanotaan, että i.
 w. w. läiset tekivät sitä ja tekevät
 tätä, mutta ei voida osoittaa ainosta-
 taan I. W. W. liiton läisentiä, joka
 olisi noita rikkeitä tehnyt, ei ainou-
 takaan todistusta voida tuoda heitä

maan ja tosin omaisuuden, joka oi-
 keuden mukaan kuuluu työllisille.
 Ja meidän tulee siis taistella näitä
 anastajia vastaan kaikissa maissa
 eikä lähteä laittamaan toisten mail-
 ten työllisiä sinä luotossa, että he
 tulisivat ja valloittaisivat meidän
 maamme ja meidän omaisuksiam-
 me, jotka kapitalistit ovat jo meiltä
 anastaneet.
 Mutta kun puhutaan lapsille niin
 on puhuttava siten että lapset ym-
 märtävät.
 Lapsille on koti kaikki kahkissa
 on se kuinka köyhä ja puutteon ai-
 man tahansa ja jos niille sanotaan
 ettei meillä ole kotimaata niin se te-
 kee asiaa heille kokonaan häsittä-
 mättömäksi. Kun me asume täällä
 Amerikassa ja meidän lapsemme ovat
 täällä syntyneet ja kasvaneet, niin
 tämä on luonnollisesti heidän koti-
 maansa. Isänmaa taas saa selvyiden
 vuoksi olla sama kuin kotimaa. Ai-
 noastaan siirtolaisiin nähden tässä
 olisi jotain järjellemissä, mutta
 myöskin jo edellä, että heihin so-
 pii se määritelmä, että heillä ei ole
 kotimaata eikä isänmaata.
 Vaikka tämän myönnämme niin ei
 meidän tarvitse silti lähteä porva-
 rillista isänmaallisuutta opettamaan
 lapsillemme. On toki eri asia myön-
 nää, että tämä on meidän kotimaam-
 me kuin se, että lähteä kikkelle-
 maan että meidän on tapettava tä-
 mein maan hallituksen määräyksestä
 kaikkia ulkomaalaisia vastaan, jos
 nämä määräykset ovat oikeita tahi
 vääriä. Sellitäkäämme lapsillemme,
 että se, että tämä on meidän koti-
 maamme antaa meille oikeuden ja
 asettaa meille velvollisuuden laittaa
 olot mallikelpoiseen kuntoon täällä

voitna keitä valmistatumaan sosia-
 listiseen luokkataisteluun, jonka
 kautta tämä maa muutetaan sellai-
 seksi, että se todellakin on koti-
 maan nimen arvoinen. Sellaiseksi,
 että, täällä vallitsee vapaus ja on
 riittävästi kaikilla elinmahdolleita
 työllisillekin ja työllisten lapsille.
 Toiset maat taas ovat niitten ih-
 miesten kotimaita joita niissä asuvat
 ja heillä on niissä maissa oikeus ja
 velvollisuus toimia niitten maitten
 olojen korjaamiseksi niin, että ne
 vastaavat heille niistä vaatimuksia,
 joita kodille voidaan asettaa. Ja
 kaikki n. k. sivistysmaat ovat kyllin
 hyviä, että niistä voi muodostua työ-
 läisille onnellinen koti, kun vaan työ-
 läisten työtä riittävä kapitalistiluo-
 ka poistetaan vallosta ja pakotetaan
 tekemään työtä itsensä ja perheitten-
 sä toimeentuloksi. Silloin nämät
 maat ja kansat voivat olla sovinnos-
 sa, kuten hyvät naapurit ainakin,
 eikä mitään kihoitusta isänmaalli-
 suuteen eikä isänmaan puolustami-
 seen tarvita.
 Sefa Lepistö.
 Silheen aikaan, kun olin uusi tulo-
 kas sosialistiseen hikkeseen väitte-
 hin kerran ”Työmieheessä” jokseenkin
 samaan tapaan tästä isänmaakys-
 myksestä, kuin Sefa Lepistö siltä nyt
 juttelee. Väittely vihdoin ratkesi sii-
 hen, että kirjoitakseni joutui ”arkis-
 toon.”
 Minusta nähdän, tämä on kokonaan
 toinen kysymys. Tässä on kysymys
 siitä millä tavalla me työlliset suh-
 taudumme kapitalistisen maailman
 maantieteellisiin rajoihin. Tiedäm-
 me tyllä, että tämä koko maailma
 pitäisi olla kaikkien ihmisten koti-
 ma, mutta tiedämme yhtä hyvin sen,
 että sitä se EI ole, enempi kuin ni-